

ДГ „Здравец” гр.Стралджа, обл.Ямбол
общ.Стралджа-8680, ул. „Иван Вазов”17а,е-mail: zdravec_straldja@abv.bg

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР:
МИМА ВЪЛКОВА

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В ДГ „ЗДРАВЕЦ”

ЗА УЧЕБНАТА 2020/2021 ГОДИНА

Настоящият етичен кодекс е приет с Протокол №01
на Педагогически съвет от 15.09.2020г.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. /1/ Настоящият кодекс определя етичните правила за поведение на учителите, медицински сестри, служителите и работниците в детската градина, и има за цел да повиши общественото доверие в техния морал и професионализъм, както и да издигне престижа на детското заведение.

/2/ Настоящият кодекс има за цел да формира организационна култура, спомагаща за утвърждаване на доброто име на детското заведение, както и да повишава общественото доверие в професионализма и морала на учителите, служителите и работниците.

/3/ Настоящият кодекс има за цел:

1. Да представи основните ценности и принципи, които работещите в ДГ „Здравец“ трябва да знаят и спазват в своята практика.

2. Да се утвърдят волята и стремежа на работещите в ДГ „Здравец“ за етичност в практическата им дейност.

3. Да насочват поведението и подпомогнат работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.

4. Да очертаят моралните отговорности към детето, към семейството, помежду им, към детската градина и към обществото.

Чл.2/1/ Работещите в ДГ „Здравец“ изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

4. На всяко дете е гарантирано правото на:

*свобода на изразяване на мнение;

*свобода на мисълта, съвестта и религия;

*формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;

5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

8. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

9. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

10. Децата с изяви дарби се ползват от мерките за специална закрила.

11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

12. Работещите с деца извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на децата, семейството и детската градина.

13. При изпълнение на служебните си задължения да се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

/2/ Дейността на учителите, мед. сестри, служителите и работниците от детското заведение се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

*спазва действащото в Република България законодателство;

*осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до-елиминирание на произвола и до укрепване на доверието към просветната институция;

*отнася се любезно, възпитано и с уважение към всеки, зачитайки правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация;

*следва поведение, което не накърнява престижа на детското заведение, както при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя обществен и личен живот;

*изпълнява възложените му функции и осъществява дейността си компетентно, обективно и добросъвестно като се стреми непрекъснато да подобрява работата си в интерес на гражданите и защитава интересите на детското заведение.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕННОСТИ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

Чл. 3. Базовите ценности, изповядвани от детското заведение са:

1. Компетентност - учителят, медицинската сестра, служителят и работникът притежава знанията, уменията и квалификацията на заеманата длъжност.

2. Ефективност - учителят, мед. сестра, служителят и работникът постига максимални резултати от труда при минимално физическо и психическо усилие и разход на ресурси.

3. Отговорност и изпълнителност - учителят, мед. сестра, служителят и работникът имат развито чувство за дълг при изпълнение на трудовите си задачи.

4. Услужливост-учителят, мед. сестра, служителят и работникът са услужливи към търсещите информация, услуги или съдействие.

5. Вежливост-учителят, мед. сестра, служителят и работникът имат устойчиво и любезно поведение.

6. Честност-учителят, мед. сестра, служителят и работникът коректно представят своята гледна точка.

7. Лоялност-учителят, мед. сестра, служителят и работникът се отнасят почтено и уважително към институцията.

8. Подходящ външен вид-учителят, мед. сестра, служителят и работникът се стремят да изглеждат по начин, съответстващ на средата, в която работят:

Чл.4. Детското заведение се стреми към постигане на:

1. Максимални резултати в учебно възпитателната работа.

2. Обществено признание-създаване на привлекателна визия на детското заведение.

3. Ползност за обществото-подпомагане на обществено икономическото развитие на страната ни.

4. Колегиални отношения-изграждане на взаимно приемливи отношения между всички членове на организацията.

Чл.5. Всеки учител, медицинска сестра и служител е длъжен да познава и спазва:

1. Специфичните за образователната система нормативни документи.

2. Закона за квалифицираната информация.

3. Закона за закрила от дискриминация.

4. Етичния кодекс на работещите с деца.
5. Документи, правилници, правила, инструктажи на детското заведение.

ГЛАВА ТРЕТА

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО, СЕМЕЙСТВОТО И КОЛЕГИТЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИ, РОДИТЕЛИ И ГРАЖДАНИ

Чл.6./1/ Морални отговорности към детето.

1. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.
2. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.
3. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.
4. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.
5. Да работим в най-добрия интерес на детето.
6. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
7. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
8. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
9. Да познаваме симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.
10. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

/2/ Морални отговорности към семейството.

1. Наша първостепенна отговорност е да подпомогнем семейството при отглеждането и възпитанието на децата.
2. Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.
3. Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.
4. Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.
5. Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето, но да не си позволяваме да го натоварваме с информация "от кухнята" на детското заведение, която не касае пряко децата. Да не коментираме с родителите работата или личностните качества на нашите колеги, защото ако подроним авторитета на който и да е член от колектива, това ще рефлектира върху имиджа на детското заведение.
6. Да информираме родителите за образователните програми, методите, формите и средствата на педагогическата ни дейност и за очакваните резултати в съответната възрастова група.
7. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не

влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

8. Да осигуряваме конфиденциалност на информация и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в риск.

9. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

10. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, ще работим открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържаме от вземане страна в конфликта.

/3/ Морални отговорности към колегите и детското заведение.

1. Да изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

2. Да обменяме информация и ресурси, които имат отношение към обучението, възпитанието, благополучието и закрилата на правата на детето и обогатяват педагогическата ни дейност.

3. Да работим за утвърждаване собствения, на колегите си и на ДГ „Здравец” авторитет, като се въздържаме от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

4. В отношенията с колегите си служителите проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, накърняващо правата и достойнството на отделната личност.

5. Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

6. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

7. Със своето лично поведение и чувство за отговорност, служителят трябва да дава пример на другите служители, а ръководителите -и по отношение на подчинените си.

/4/ Морални отговорности към обществото.

1. Да осъществяваме своята дейност - възпитание, обучение и отглеждане на децата с висок професионализъм и на възможно най-високо качествено ниво. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

2. Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

3. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

4. Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

5. Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.7. Учителят, медицинска сестра, служителят и работникът предоставят качествени услуги, достъпни, като изпълняват задълженията си безпристрастно и без предупреждение, създавайки условия на равнопоставеност на разглежданите случаи и засегнатите лица.

Чл.8. Учителят, медицинска сестра и работникът участват активно в процеса на подобряване качеството на предлаганите услуги, като се отнасят внимателно и открито, с необходимото уважение и отзивчивост към всеки един от тях и техните искания. Те са длъжни да имат поведение, което не провира конфликтни ситуации, а при възникването им, да се стремят към безболезнено разрешаване като контролират емоциите и реакциите си, независимо от

обстоятелствата и държанието на външните лица.

Чл.9. Учителят, медицинска сестра, служителят и работникът зачитат правата на всички ученици, колеги, родители и граждани, независимо от тяхната политическа, идеологическа, расова, религиозна и етическа принадлежност, като се въздържа от дискриминационни действия и показва добро възпитание, уважение и внимателно отношение към всички.

Чл.10. Учителят, медицинските сестри и работникът са длъжни да изпълняват своите задължения законосъобразно, своевременно и точно, добросъвестно и безпристрастно. Те са длъжни да предоставят необходимата информация при спазване на действащото законодателство.

Чл.11. Учителят, медицинските сестри, служителят и работникът са длъжни да опазват данните и личната информация, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Чл.12. Учителят, медицинска сестра, служителят и работникът отговарят на поставените им въпроси и изпълняват поставените им задачи, съгласно длъжностната си характеристика като при необходимост пренасочват проблемът към съответното компетентно лице.

Чл.13. /1/ В своите колегиални взаимоотношения учителите, медицинските сестри, служителите и работниците се ръководят от принципите на лоялност, взаимно уважение, сътрудничество и йерархична подчиненост.

/2/ Учителят, служителят и работникът няма право да уронва доброто име или да поставя под съмнение професионализма на колегите си чрез неуместни изявления или действия.

/3/ Недопустимо е отправянето на обиди между учители, медицински сестри, служители и работници, както и дискриминационни прояви в отношенията помежду им.

Чл.14. Учителят, медицинска сестра, служителят и работникът е длъжен да помага на колегите си за изпълнение на техните служебни задължения в рамките на своята компетентност и функции.

Чл.15. При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

Чл.16. В отношенията си с колегите всеки един учител, медицинска сестра, служител или работник е длъжен да проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.

Чл.17. Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителят, медицинската сестра, служителят и работникът трябва да дава пример на останалите си колеги, а ръководството и директорът на своите подчинени.

Чл.18. Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът се отнасят с учениците, техните родители и гражданите с нужното уважение, като не накърняват достойнството им, не създават конфликти, не нарушават правата им и не ги дискриминират.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.19. Работещите в детската градина изпълняват с висок професионализъм, безпристрастност и активност взетите решения на държавната политика в областта на образованието.

Чл.20. В изпълнение на служебните си задължения следват поведение, което създава увереност у органите, чиято дейност подпомагат, че могат да им се доверяват и да разчитат на тях.

Чл.21. Работещите в детското заведение изпълняват задълженията си честно и безпристрастно, като не допускат личните и политически пристрастия да им влияят.

Чл.22./1/ Работещите в детското заведение са длъжни да спазват служебната йерархия.

/2/Служителите не са длъжни да изпълняват неправомерна заповед. Могат да поискат писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до тях устна заповед се съдържа очевидно правонарушение.

Чл.23. Служителите поставят пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата.

Чл.24. Работещите в детското заведение не допускат да бъдат поставяни във финансова зависимост или друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалният му подход.

Чл.25. Служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на детското заведение.

Чл.26. При изпълнение на служебните си задължения служителите опазват повереното им имущество с грижата на добри стопани и не допускат използването му за лични цели. Длъжни са своевременно да информират прекия си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

Чл.27. Служителите са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения.

Чл.28. Учителите, медицинските сестри, служителите и работниците подпомагат ръководството на детското заведение, проявявайки висок професионализъм, безпристрастност и активност, както при разработването и провеждането на политиката на Министерството на образованието и науката /МОН/, МЗ, така и при осъществяването на неговите правоотношения.

Чл.29. При изпълнение на своите задължения, учителят,медицинската сестра и работниците си като създава увереност у ръководителя, чиято дейност подпомага,че може да му се довери и да разчита на него.

Чл.30. Учителят, медицинска сестра, служителят и работникът изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска пристрастия да му влияят.

Чл.31.Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът изпълнява задълженията и функциите му, вменени му с длъжностната характеристика и стриктно изпълнява актовете и заповедите на горе стоящите органи.

Чл.32. Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът изпълняват само законосъобразните нареждания на директора.

Чл.33. Учителят,медицинската сестра,служителят или работникът споделя открито и честно с директора проблемите,с които се сблъсква в своята работа, както и своите идеи и предложения за тяхното решаване.

Чл.34. Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът следва да противодейства на корупционни прояви и на други неморални такива, които биха уронили престижа и доброто име на институцията.

Чл.35. /1/ Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът опазва повереното му общинско имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

/2/Всеки един от учителите,медицинските сестри,служителите и работниците може да ползва имуществото, документите и информацията на детското заведение само за осъществяване на служебните задължения.

ГЛАВА ПЕТА

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА УЧИТЕЛИТЕ, МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ, СЛУЖИТЕЛИТЕ И РАБОТНИЦИТЕ

Чл.36./1/ Учителят, медицинската сестра или работникът е длъжен да следва поведение, съобразно със законите, с общоприетите морални норми и общочовешки ценности, както и да не уронва престижа на детското заведение и да пази авторитета на институцията, която представлява.

/2/ Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът изпълнява добросъвестно трудовите си задължения при спазване на дадените му указания от висшестоящите органи.

Чл.37. Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът се стреми да не предизвиква с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването на такива се стреми да ги преустанови или разреши като запазва спокойствие, контролира емоциите и действията си и не допуска участие в скандали и прояви, несъвместими с добрите нрави.

Чл.38. /1/ Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът се стреми да декларира точно и навреме данните за определяне на данъчните му задължения и да погасява своевременно финансовите си задължения, така че да не уронва престижа на образователната институция.

/2/ Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът трябва да бъде честен и точен по отношение на всякакви финансови въпроси, имащи отношение към професионалните взаимоотношения.

Чл.39. Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът не може да извършва дейности забранени от закона, както и да получава приходи от забранени със закон дейности.

Чл.40./1/ Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът, придобива и управлява личната си собственост по начин, който не поражда никакво съмнение за възползване от служебното си положение.

/2/ От учителят, медицинската сестра, служителят или работникът се очаква да избягва сблъсък между служебните си задължения и личните си интереси.

Чл.41./18/ Учителят, медицинската сестра, служителя или работникът се стреми да повиши своя професионализъм и квалификация, чрез придобиване на нови знания и умения, свързвани с длъжността му и се старее да развива собствения си потенциал и да постига увеличаване ефективността и качеството на работата.

/2/ Всеки един от учителите, медицинските сестри, служителите и работниците следва да извършва дейността си компетентно, добросъвестно и отговорно, като се стреми към непрекъснато усъвършенстване и повишаване на своята компетентност.

ГЛАВА ШЕСТА

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.42. Когато на учителят, медицинската сестра, служителят или работникът е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, той е задължен своевременно да информира директора.

Чл.43. Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът не трябва да използва своето положение за осъществяване на свои лични или семейни интереси.

Чл.44. Учителят, медицинската сестра, служителят или работникът, който е напуснал детската градина, няма право да се възползва, да злоупотребява или да изнася информация, която му е станала известна поради или във връзка с длъжността, която е заемал.

ГЛАВА СЕДМА

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.45. Настоящият Етичен кодекс е разработен въз основа на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, представя стандартите за етично поведение на работещите в сферата на образованието в съответствие с Конвенцията на ООН за защита правата на децата, Кодекса на труда и ЗПУО.

Чл.46. Всички констатирани нарушения на настоящия кодекс се разглеждат от комисията по етика към детското заведение.

- 1.Работодателя
- 2.Педагогическия колектив
- 3.Медицинските сестри
- 4.Непедагогическия колектив

Чл.47. При първоначално постъпване на работа всеки един учител, медицинска сестра, служител или работник е длъжен да се запознае с разпоредбите на настоящия кодекс.

Чл.48. При осъществяване на действия, несъвместими с етичните норми на поведение, учителят, медицинската сестра или работникът, който ги е извършил или допуснал, следва сам да се оттегли от работното си място.

Чл.49. При неспазване на нормите на поведение, съдържащи се в Етичния кодекс, всеки учител, медицинската сестра, служител или работник носи дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.